

**ULUSLARARASI DİL VE EDEBİYAT
KONFERANSI**

**Bildiri Kitabı
II**

“Balkanlarda Türkçe”

Editörler

Dr. Adem BALABAN
Dr. Bünyamin ÇAĞLAYAN

**Hëna e Plotë "Beder" Üniversitesi
Tiran/Arnavutluk**

2013

ULUSLARARASI DİL VE EDEBİYAT KONFERANSI

BİLDİRİ KİTABI II

Topic:
“Balkanlarda Türkçe”

Editors:
Dr. Adem Balaban, Dr. Bünyamin Çağlayan

Publisher:
Universiteti “Hëna e Plotë” (BEDËR) Press

Publication Year:
2013

Printed in:
Tirana

Printing Date:
15.12.2013

Edition:
First Edition

Volume:
II

Number of Pages:

Theme:
Turkish in Balkans, Turkish

Publication Languages :
Turkish, Albanian, English

ISBN:
978-9928-4188-0-7

Copyright:
Hëna e Plotë "Beder" University, 2013

Uluslararası Dil ve Edebiyat Çalışmaları Konferansı “Balkanlarda Türkçe” Bildiri Kitabı, Cilt 2,
Hëna e Plotë "Beder" Üniversitesi, 14-16 Kasım 2013; Tiran/Arnavutluk

Düzenleme Kurulu

Dr. Ahmet Ecirli

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi Filoloji ve Eğitim Fakültesi Dekanı

Dr. Adem Balaban

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı

Dr. Bünyamin Çağlayan

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Dr. Adriatik Derjaj

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Ph. D Cand. Fatih Ufuk Bağcı

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi Genel Sekreteri

Ph. D Cand. Gülay Yurt

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

MA. Ümit Gülseven

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

MA. Hakan Kaçar

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Ph. D Cand. Arti Ömeri

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi Filoloji ve Eğitim Fakültesi Sekreteri

Elona Emiri

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Sekreteri

Erlis Çela

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi Halkla İlişkiler Müdürü

Bilim Kurulu

Dr. Ferdinand Gjana

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi Rektörü-Arnavutluk

Prof. Dr. Ayhan Tekineş

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi Beşeri Bilimler Fakültesi Dekanı-Arnavutluk

Prof. Dr. Cihan Okuyucu

Yıldız Teknik Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü-Türkiye

Prof. Dr. Yaşar Aydemir

Gazi Üniversitesi, Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi-Türkiye

Prof. Dr. Mustafa Özkan

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı-Türkiye

Prof. Dr. Ceyhun Vedat Uygur

Pamukkale Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü-Türkiye

Prof. Dr. Zuhâl Kültürâl

Marmara Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü-Türkiye

Prof. Dr. İrfan Morina

Piriştine Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü-Kosova

Prof. Dr. Nazim İbrahim

Aziz Kiril ve Metody Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü-Makedonya

Doç. Dr. Genziana Abazi Egro

Arnavutluk Dil Enstitüsü-Arnavutluk

Doç. Dr. Lütviyye ASGERZADE

Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi-Azerbaycan

Doç. Dr. Sezai Coşkun

Yıldız Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bölümü-Türkiye

Doç. Dr. Adnan Karadüz

Erciyes Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bölümü-Türkiye

Doç. Dr. Salih Okumuş

Piriştine Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü-Kosova

Yrd. Doç. Dr. Cemal Saraç

Marmara Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretimi-Türkiye

Yrd. Doç. Nuh Doğan

Ordu Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Dr. Ahmet Ecirli

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi, Filoloji ve Eğitim Fakültesi Dekanı-Arnavutluk

Dr. Adem Balaban

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı-Arnavutluk

Dr. Bünyamin Çağlayan

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı-Arnavutluk

Dr. Bayram Karcı

Hëna e Plotë - Beder Üniversitesi, Beşeri Bilimler Fakültesi Dekan Yard. – Arnavutluk

İçindekiler

KONFERANS HAKKINDA	III
DÜZENLEME KURULU.....	IV
BİLİM KURULU	V
SUNUŞ	VII
İÇİNDEKİLER.....	VIII
TÜRKÇE ÖĞRETMEN ADAYLARININ OLUŞTURDUKLARI METİNLERİN OKUNABİLİRLİK DÜZEYLERİ	
ARAŞ. GÖR. ABDULLAH ÇOBAN	1
Doç.DR. M.AKİF ÇEÇEN	1
Doç.DR. ADNAN KARADÜZ.....	1
ARNAVUTLUK'TAKİ DİLDE SADELEŞTİRME ÇALIŞMALARINDA METİN ALTI SÖZLÜKLERİN FONKSİYONU	8
DR. ADEM BALABAN	8
AIDA EKREM	8
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE MÜZİĞİN KULLANIMI	15
ADEM ÇALIŞKAN	15
İSLAM DİNİ'NİN ARNAVUTÇAYA KAZANDIRDIĞI KELİMELER.....	25
PHD. CAND. ADİL KUTLU.....	25
PHD. CAND. AYŞE KUTLU	25
YAPILANDIRMACI PARADİGMA BAĞLAMINDA TÜRKÇE DİL BİLGİSİ ÖĞRETİMİ UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	33
Doç. DR. ADNAN KARADÜZ	33
CAFER ÇARKIT	33
ARŞ. GÖR. ABDULLAH ÇOBAN	33
ARNAVUTÇANIN SÖZDİZİMSEL VE DEYİMBİLİMSEL DÜZLEMİNDEKİ OĞUZ TÜRKÇESİNİN ETKİSİ VE UNSURLARI ÜZERİNE.....	42
DR. ADRIATİK DERJAJ.....	42
ARNAVUTLUK'UN KORÇE ŞEHRİNDE KULLANILAN TÜRKÇE KELİMELER VE KULLANIM ALANLARI	50
AHMET TANRIVERDİ.....	50
NDİKİMİ İ PERIUDHËS OSMANE NË GADISHULLIN BALLKANIK, E ZGJERUAR GJITHASHTU NË GJUHËN, LEGJISLACIONIN DHE KULTURËN SHQIPTARE	63
MSC. ALBANA TAHİRİ	63
PROZA E SHKURTËR NË TREVËN E VERILINDJES (KORÇË) DHE NDİKİMİ İ KULTURËS, GJUHËS DHE ETNOGRAFISË SË PERIUDHËS OSMANE NË TË	70
MA. ANDON ANDONI	70
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETMENLERİN KARŞILAŞTIKLARI PROBLEMLER; IRAK ÖRNEĞİ.....	81
BAŞAR BATUR.....	81
İBRAHİM NİŞANCI.....	81

KLASİK TÜRK ŞİİRİ ETKİSİNDE GELİŞEN ARNAVUT EDEBİYATI: BEYTECİ EDEBİYATI.....	92
DR. BÜNYAMİN ÇAĞLAYAN.....	92
OSMANLICA METİNLERDE "BALKAN AĞZI" İMLASINA DAİR BİR DEĞERLENDİRME.....	101
PROF. DR. CEYHUN VEDAT UYGUR.....	101
REASONS FOR THE POPULARİTY OF TURKİSH SOAP OPERAS IN ALBANİA	115
ENRİKETA SÖĞÜTLÜ.....	115
EROL SÖĞÜTLÜ.....	115
KONTRİBUTİ DRAMATURGJİK DHE DRAMA "BESA" E SAMİ FRASHËRIT NË LETËRSINË TURKE.	128
DR. ERENESTİNA HALİLİ.....	128
RUMELİ COĞRAFYASINDAN KİMİ DİVAN ŞAİRLERİNİN ÖZELLİKLERİ.....	132
DOÇ. DR. FADİL HOCA.....	132
DİL POLİTİKALARI VE ARNAVUTLUK'TA TÜRKÇE: OSMANLI İMPARATORLUĞU DÖNEMİNDE..	138
DOÇ. DR. FATMA AÇIK.....	138
POETİ HASAN ZYKO KAMBERİ, SHQİPËRIA DHE QYTETËRİMİ İSLAM	147
PROF. ASOC. DR. GENCİANA ABAZİ- EGRO	147
ARNAVUTLUK'TA TÜRKÇE'DEN ARNAVUTÇA'YA ÇEVİRİLEN ESERLER.....	151
PHD CAND. GÜLAY YURT	151
YABANCI UYRUKLU ÖĞRENCİLERE TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZÜ OLUŞTURAN HALKBİLİMİ (FOLKLOR) UNSURLARINDAN YARARLANMA	162
DOÇ. DR., HALİL ALTAY GÖDE	162
ÖĞR. GÖR. HÜSEYİN KÜRŞAT TÜRKAN.....	162
TÜRKÇE FİİL ÇEKİMİNİN YABANCILARA ÖĞRETİMİNDE HALK EDEBİYATI ÜRÜNLERİNİN KULLANILMASI.....	170
HÜSEYİN YILMAZ.....	170
PERSONALİTETE SHQİPTARE NË ZHVİLLİMİN E TURKOLOGJISË NË SHQİPËRİ DHE TREVAT SHQİPTARE.	179
PHD CAND. İLİRJANA KACELİ	179
BOSNA'DA OSMANLI DÖNEMİNE AİT EDEBİYAT ARAŞTIRMALARI VE NAMİK KEMAL'İN BOŞNAKÇAYA TERCÜME EDİLEN ESERLERİ.....	185
PROF. DR. İRFAN MORİNA.....	185
ARNAVUTLARIN TÜRKÇE ÖĞRENİMİNDE KOLAY VE ZOR OLARAK DEĞERLENDİRİLEN YÖNLER	191
MA. JONIDA İLHAN	191
NDİKİME TË KODİT POETİK LİNDOR NË LETËRSINË SHQİPTARE TË VİTEVE '30-'40	197
DR. LİLİ SULA	197
TAŞLICALI YAHYA'NIN GAZELLERİNDE EĞLENCE İLE İLGİLİ UNSURLARIN BENZETME UNSURU OLARAK KULLANIMI.....	202
ARŞ. GÖR. MAHMUT BERKÖZ	202
ARNAVUTLUK'TA TÜRK DİZİLERİNİN TÜRKÇE ÖĞRETİMİNE İLKÖĞRETİM, LİSE VE ÜNİVERSİTE DÜZEYİNDE ETKİSİ.....	209
MEHMET ARSLANTAŞ	209

MAKEDONYA TÜRKLERİ ARASINDA DİNİ İNANÇLAR VE EFSANELER	221
DR. MENSUR NUREDİNİ	221
DİL, KÜLTÜR VE GÖÇ: ARNAVUTLUK ÖRNEĞİ	230
PH.D CAND. MATILDA LIKAJ SHAQIRI	230
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE TÜRKÇE DIŞI YABANCI DİL KULLANIMI	239
MUSTAFA ERGİN	239
GOSTİVAR YÖRESİ TÜRK AĞIZLARINDA ÜNSÜZ DEĞİŞMELERİ	246
PROF. DR. NAZİM İBRAHİM	246
KOSOVA'DA YAYIMLANAN TÜRKÇE GAZETE VE DERGİLER	252
ASOC. PROF. DR. SALİH OKUMUŞ	252
H. HÜSEYİN DEMİR	252
MURAT ÇOBAN	252
MAKEDONYA'DA TÜRKÇE YAYIMLANAN BİR ÇOCUK DERGİSİ: TOMURCUK	268
ASOC. PROF. DR. SALİH OKUMUŞ	268
HAKAN KAÇAR	268
ELİF KAÇAR	268
KOSOVA'DA YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİ VE YUNUS EMRE MODELİ	276
ASOC. PROF. DR. SALİH OKUMUŞ	276
SADULLAH YILMAZ	276
ÖZGE AKBAŞ	276
MAKEDONYA'DAKİ TÜRK ÇOCUK EDEBİYATI METİNLERİNDE DİL HATALARI	283
PROF. DR. SEVİN ALİL	283
PROF. DR. ESAT ARSLAN	283
ARNAVUT KÖKENLİ TÜRK EDEBİYATININ EN GÜÇLÜ KALEMLERİ ÜZERİNE MEHMET AKİF ERSOY	295
DR. SPARTAK KADIU	295
ÂŞİK ÇELEBİ'DE TUNA	300
SULTAN ÇETİNKAYA	300
TÜRK VE ARNAVUT İLİŞKİLERİNE ENTELEKTÜELLERİN ETKİSİ	306
DR. XHEMİLE ABDIU	306
İŞTE BİZİM RUMELİ: BİR GEÇMİŞİN ARDINDA FURUZAN'IN BALKAN YOLCULUĞU	312
ARŞ. GÖR. YAKUP ÖZTÜRK	312
ÖZETLER	322
YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KONUŞMA EDİMİNİN KAZANDIRILMASINDA KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER VE ÇÖZÜMLERİ	324
ATANUR MEMİŞ	324
YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİ DERS KİTAPLARINDAKİ MORAL DEĞERLER	325
FATİH ŞENER	325
ENES KARAÇOBAN	325
CAFER SADIK PAŞA DİVANI'NINDA TÜRKÇENİN KULLANIMI	326
MEHMET PEKTAŞ	326
MEHMET ÜNAL	326

İŞKODRALI ACIZÎ SÜLEYMAN DEDE DİVANI'NIN DİL VE ÜSLUP BAKIMINDAN İNCELENMESİ ...	327
MEHMET ÜNAL.....	327
MEHMET PEKTAŞ.....	327
BATI EDEBİYATI'NDA TEPEDELENLİ ALİ PAŞA BİYOGRAFİLERİ	328
YRD. DOÇ. DR. MEHMET UYSAL.....	328
AYŞE YASEMİN UYAR.....	328
TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ ALANINDA YAPILAN DOKTORA ÇALIŞMALARI ÜZERİNE BİR İNCELEME	329
MUHAMMET HÜSEYİN YAZICI.....	329
EMRAH BOYLU.....	329
BALKAN DİLLERİNDEKİ ORTAK TÜRKİZMALARIN ÖZELLİKLERİ.....	330
DOÇ. DR. LINDİTA XHANARI (LATIFI)	330
PRODHİMET KİNEMATOGRAFİKE TURKE NË TELEVİZİONET SHQIPTARE.....	332
RUDI DUNGA	332
EMIRJON SENJA	332
KLÂSİK TÜRK ŞİRİNDE BALKAN COĞRAFYASI.....	333
DOÇ. DR. SELAMİ TURAN	333
ARŞ. GÖR. KAMİLE ÇETİN.....	333
MAKEDONYA YÜKSEK EĞİTİMDE TÜRK DİLİ EĞİTİMİNİN YABANCILARA ÖĞRETİMİNDE GRAMER ÇELİSKİLERİ, BU ÖĞRETİMDE GÖRÜLEN ZORLUKLAR	334
SENA ARIF	334

Kosova'da Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Ve Yunus Emre Modeli

Asoc. Prof. Dr. Salih OKUMUŞ
Prishtina Üniversitesi, Filoloji Fakültesi
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi
Prishtina/Kosova

Sadullah YILMAZ
Özge AKBAŞ
Pristine Yunus Emre Türk Kültür Merkezi
Pristine/Kosova

ÖZET

Günümüzde yabancı dil öğrenmenin önemi oldukça artmıştır. Gelişen Türkiye'ye olan ilgi Türkçeye ilgiyi de beraberinde getirmiştir. Bu kapsamda Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesi çalışmaları da hız kazanmıştır. Bu çalışmaların başında dünyanın dört bir yanında Türk dilini, kültürünü, sanatını ve tarihini tanıtır kamuoyunun hizmetine sunmak için açılan Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri gelmektedir.

Balkanların en genç ülkesi olan Kosova'da Prishtine, Prizren ve İpek Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde yabancılara Türkçe öğretimi yapılmaktadır. Buradaki Türkçe öğretiminin hangi yöntemlerle, araçlarla ve nasıl yapıldığı çalışmamızın konusunu oluşturmaktadır.

Anahtar kelimeler: Yunus Emre, Yabancılara Türkçe, Kosova

ABSTRACT

Turkish Language As Foreign Language Teaching in Kosovo And Yunus Emre Model

The significance of foreign language learning has increased nowadays. Interest in developed Turkey has raised the interest to its Turkish language as well. Within this scope, Turkish language teaching efforts have accelerated. The leading role of this effort belongs to Yunus Emre Turkish Cultural Center reputable to promote Turkish language, culture, art and history to public opinion.

Yunus Emre Turkish Cultural Center in Pristina, Prizren and Peja city of the youngest Balkan country teaches foreigners Turkish language. Thus the subject of our study will cover the methods, tools and manner used in Turkish language teaching.

Key Words: Kosovo, Yunus Emre, foreign language, Turkish language teaching to foreigners

1. Giriş:

Günümüzde yabancı dil öğrenmek keşfedilmemiş kıtalara ayak basmakla eşdeğerdir. Türkiye gerek tarih, gerek eğitim ve gerekse ekonomi alanında dün olduğu gibi bugün de dünya güçleri arasındadır. Gün geçtikçe güçlenen Türkiye artık yabancı öğrencilerin eğitim durağı, iş adamlarının ticaret merkezi, turistlerin tatil konağı hâline gelmiştir. Son zamanlarda Türkiye ile birlikte Türkçeye olan ilgi de artmaktadır.

Kosova, Balkan yarımadasının ortasında Avrupa'nın en genç ülkesi ünvanına sahip olan ülkedir. Kosova hem Balkanlar hem de Avrupa için büyük stratejik ve siyasi öneme sahiptir. Kosova Osmanlı devleti tarafından 1455 yılında fethedilmiştir. Bu tarihten itibaren Kosova'da Türkçe eğitimi yapılmaktadır. Ana konuya geçmeden önce çalışmamızla direkt bağlantısı olması münasebetiyle bölgedeki Türkçe eğitiminin tarihi üzerinde kısaca durmak istiyoruz.

Kosova'da Türkçe eğitim-öğretimi gelişim özelliklerine göre; "Osmanlı Dönemi (1455-1912); Yugoslavya Krallığı Dönemi (1912 1945-1951); Yeni Sosyalist Yugoslavya Dönemi (1951-1999); BM Geçici Yönetim ve Yerel Yönetim Organlarının Yönetimi Dönemi (1999-2008) ve Kosova Cumhuriyeti Yönetimi dönemi (2008 -)." olmak üzere beş döneme ayırmak mümkündür.¹

¹ M.Durmuş Çelebi-Bedrettin koro, XX. Yüzyılda Kosova'da Türkçe Öğretim programlarının Uygulanması, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 32, s.137, Kayseri 2012.

Osmanlı'nın Kosova'yı fethinin ardından Türkçe, Kosova topraklarında konuşulmaya ve eğitimde kullanılmaya başlar. Bu dönem 450 yılı aşkın süre devam eder. Ancak Yugoslavya Krallığı Döneminde Türkçe büyük bir karanlığa gömülmüştür. Türkçe eğitimi bakımından her hangi bir gelişme olmaz. Yeni Sosyalist Yugoslavya'nın kurulması, Kosova'da Türkçe eğitimi için de yeni bir dönem olur. Eğitim tekrar başlar. Ayrıca Türkçe Kosova'nın resmi dilleri arasına girer. Fakat tüm bunlara rağmen Türkçe eğitiminde istenilen seviyeye ulaşılamaz. BM Geçici Yönetim ve Yerel Yönetim Organların Yönetimi Dönemi'nde, eğitim sorunları genel olarak çözülmeye çalışılır; fakat savaşın henüz bittiği bu yıllarda istenilen başarı elde edilemez. Hatta Türkçe'nin resmi dil olma vasfı iptal edilir. Kosova Cumhuriyeti Yönetimi Dönemi'nde ise, eğitimde kalıcı çözümler oluşturmak için güçlü reformlar yapılır. Kosova nüfusunun ortalama %1'lik kısmını oluşturan Kosova Türkleri bugün de anadilde eğitim imkânlarına sahiptir. Bu dönemde Kosova'da anadili olarak Türkçe eğitiminin yanında yabancılara da Türkçe eğitimi verilmeye başlanmıştır.

Asırlardır anadili olarak Türkçe Eğitimi yapılan Kosova'da son yıllarda "Yabancı Dil Olarak Türkçe Eğitimi" de önem kazanmıştır. Kosova'da Türk olmayan Kosovalılara Türkçe öğreten kurumların başında Priştine, Prizren ve İpek olmak üzere üç şehirde bulunan Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri gelmektedir. 2011 yılında açılan Kosova'daki bu üç kültür merkezi, Ankara'da Yunus Emre Vakfı bünyesinde kurulan Yunus Emre Enstitüsüne bağlıdır. Bu merkezlerde Türkçe öğretiminin yanı sıra Türk kültürü, Türk tarihi ve Türk sanatları da öğretilmektedir.

Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde Türkçe, Avrupa Dil Portfolyosu'nun belirlemiş olduğu ölçütlere göre yapılmaktadır. Bu çalışmada Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinin fiziksel yeterlilikleri, öğrenci ve öğretim elemanı sayıları, öğrenci profilleri, Türkçe öğretirken kullanılan materyaller, yöntem ve teknikler ile Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinin Türkçe öğretim modeli üzerinde durulacaktır. Ayrıca Kosova'da Türkçe öğretirken nitelik ve nicelik olarak karşılaşılan sorunlara da yer verilip çözüm önerileri sunulacaktır.

2. Kosova'da Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi ve Yunus Emre Modeli:

Yunus Emre Enstitüsünün yurt dışında çeşitli ülkelerde açtığı Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde Türkiye, Türkçe, Türk kültürü, Türk sanatı ve tarihi tanıtılmaktadır. Yapılan çalışmaların başında gün geçtikçe ilginin arttığı Türkçe kursları gelmektedir. Çalışmamızın bu bölümünde Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinin fiziksel yeterlilikleri, öğrenci ve öğretim elemanı sayıları, öğrenci profilleri, Türkçe öğretirken kullanılan materyaller, kur düzeni, yöntem ve teknikler, uygulanan kur ve sertifika sınavlarının içeriği ile eğitimcilerin eğitimi üzerinde durulacaktır. Ayrıca Kosova'da Türkçe öğretirken nitelik ve nicelik olarak karşılaşılan sorunlara yer verilip çözüm önerileri sunulacaktır.

"Yunus Emre Enstitüsü bünyesinde kurulan Yunus Emre Türkçe Eğitim Öğretim Merkezi (YETEM), öncelikle Türkçenin bir dünya dili olarak yurt dışında öğretilmesi hususunda faaliyetlerde bulunmak, eğitim-öğretim sürecinde kullanılacak ders araç gereçlerini hazırlamak ve Türkçe üzerinden Türkiye'nin tanıtım faaliyetlerine katkıda bulunmak üzere çalışmalarına devam etmektedir"²

Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerindeki eğitim faaliyetleri YETEM'in katkıları ve onayıyla düzenlenmektedir. Ayrıca dünyadaki bütün Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri YETEM tarafından belirlenmiş olan standartlara uygun olarak Türkçe eğitimi yapmaktadır.

a. Fiziksel Yeterlilikler:

Kosova'da daha önce de belirttiğimiz gibi üç tane (Priştine, Prizren, İpek) Yunus Emre Türk Kültür Merkezi bulunmaktadır. Bunlardan Priştine Yunus Emre Türk Kültür Merkezinde; bir müdür odası, bir okutman odası, bir idari memur odası, bir sekreter odası, bir kütüphane, bir Türk evi, bir kütüphane, bir mutfak, bir konferans salonu, bir teknik oda, bir depo, iki el sanatları atölyesi, üç sınıf ve üç lavabo bulunmaktadır. Ayrıca Priştine Yunus Emre Türk Kültür Merkezinde

² <http://yee.org.tr/turkiye/tr/yetem/yetem-1>

üçü Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak üzere on personel görev yapmaktadır.

Prizren Yunus Emre Türk Kültür Merkezinde; bir müdür odası, bir okutman odası, bir idari memur odası, bir sekreter odası, bir kütüphane, bir Türk evi, iki misafirhane, bir mutfak, bir konferans salonu, bir teknik oda, bir depo, bir galeri salonu, bir el sanatları atölyesi, iki sınıf ve dört lavabo bulunmaktadır. Ayrıca Prizren Yunus Emre Türk Kültür Merkezinde üçü Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak üzere sekiz personel görev yapmaktadır.

İpek Yunus Emre Türk Kültür Merkezinde; bir müdür odası, bir sekreter odası, bir kütüphane, bir mutfak, iki sınıf ve bir lavabo bulunmaktadır. İpek Yunus Emre Türk Kültür Merkezinde ikisi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak üzere beş personel görev yapmaktadır.

Kültür merkezlerinin bütün sınıflarında projeksiyon aleti ve bilgisayar bulunmaktadır. Sınıflara kolçaklı sandalyelerle "U" düzeni verilerek dersler yürütülmektedir. Bütün sınıfların büyüklüğü, ses düzeni, sandalye sayısı, ışık ve ısı durumu dil öğretmeye ve öğrenmeye elverişlidir. Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde bir akademik dönemde ortalama 250 öğrenci Türkçe öğrenmektedir. Ayrıca 1000'in üzerinde kişi kültür ve sanat kurslarına katılmaktadır.

Kursiyerlerin Türkçe öğrenmek istemelerinin çeşitli nedenleri bulunmaktadır. Bu nedenlerin başında kursiyerlerin lisans, yüksek lisans ya da doktora eğitimlerini Türkiye'de almak istemeleri gösterilebilir. Türkiye ile Kosova'nın ekonomik ilişkileri gün geçtikçe artmaktadır. Kursiyerlerin Türkçe öğrenmek istemelerinin bir nedeni de Türkiye ile Kosova arasında gelişen ticaret hacmidir. Türkiye'de son yıllarda dizi ve film sektörü büyük gelişme göstermiştir. Dizi ve filmlere olan ilgi sınırları aşarak birçok ülkeye olduğu gibi Kosova'ya da ulaşmıştır. Kosova'da büyük bir kesim Türk dizilerini takip etmektedir. Bu dizilerin de etkisiyle Türkçe öğrenmek isteyen kişilerin sayısı azımsanmayacak kadar fazladır. Birçok Kosovalının Türkiye'de bir yakını bulunmaktadır. Yakınlarıyla rahat iletişim kurmak için bir kısım kursiyer Türkçe öğrenmek istemektedir. Türkiye ve Kosova'nın dünya üzerindeki coğrafi konumları incelendiğinde birbirine çok yakın iki ülke olduğunu görmekteyiz. Bu coğrafi yakınlık dolayısıyla Kosovalılar Türkiye'yi tatillerini geçirebilecekleri bir ülke olarak düşünmektedirler. Sırf bu gaye ile Türkçe öğrenmek isteyen kursiyerler de bulunmaktadır. Türkiye'nin dünyada ekonomik ve siyasi olarak güçlenmesi, eski osmanlı coğrafyasında yer alan milletleri de derinden etkilemekte ve kendine çekmektedir. Başta eğitim, sağlık ve ticaret gibi bir çok alanda işbirliği ve anlaşmalar imzalanmaktadır. Bütün bunlar Türk dilene karşı olan ilgiyi de artırmaktadır. Bu ilgiyi ve isteği karşılayabilmek için Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri üç binası ve 23 personeliyle hizmet vermektedir.

b. Yöntem ve Teknikler:

Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde Türkçe öğretimi, Avrupa Dil Konseyi Ortak Dil Kriterlerine uygun olarak yapılmaktadır. Türkçe öğretimi, kolaydan zora, basitten karmaşığa, somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene ilkeleri dikkate alınarak düzenlenmektedir. Derslerde kullanılacak yöntem ve teknikler belirlenirken grupların özellikleri dikkate alınarak ve sadece bir yöntemle sınırlı kalınmayacak şekilde bir yol izlenmektedir. Türkçe öğretilirken hemen her yöntemden yararlanılmaktadır. "Şüphesiz ki hiçbir öğretim yöntemi, bir dersin öğretilmesinde sihirli değnek değildir. Her durum ve şartta en iyi yöntem olduğu iddia edilebilecek bir yöntem de yoktur. Zaten olsaydı bu kadar farklı yöntemler ortaya çıkmazdı."³

Görüntülü ve sesli materyaller, ders sunuları, şarkılar, oyunlar derslerde sıklıkla kullanılmaktadır. Sarmal yapıda dil öğretim modeli uygulanarak eski öğrenilenler tekrar edilmekte ve böylelikle öğrenme kalıcı hâle getirilmektedir.

c. Materyaller:

Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde 2011, 2012 yıllarında ve 2013 yılının ilk yarısında Ankara TÖMER'in Hitit kitapları kullanılmaktaydı. Hitit kitapları temel, orta ve yüksek olmak üzere üç seviyeden oluşmaktadır. Türkiye'de Ankara Üniversitesi TÖMER'lerde bu kitap kullanılmaktadır. 2013 Eylül dönemi itibarıyla A1 ve A2 gruplarında "Yunus Emre Türkçe Öğretim Seti" kullanılmaya başlanmıştır. B1 gruplarında ise Hitit ile öğretime devam edilmektedir.

³ Murat Özbay, Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri 1, Öncü Kitap, s.128, Ankara 2009.

Yunus Emre Türkçe öğretim seti düzeyler göz önüne alınarak hazırlanmıştır. Ders kitapları, çalışma kitapları, öğretmen kılavuz kitapları ve ses CD'lerinden oluşan setler yurt dışında Türkçe öğrenen kişilerin koşulları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Bu kitap yurtdışında Türkçe öğrenen kişiler için hazırlandığından kullanılmaya oldukça elverişlidir. Türkiye'de Türkçe öğrenenler TÖMER'lerde ya da diğer kurslarda Türkçe öğrenmenin yanında dili doğal ortamında öğrenmekte yani pratik yapmaktadırlar. Fakat yurtdışında Türkçe öğrenenler bu imkânlardan mahrum kalırlar. Bu sebeple kitaplarının da ayrı olması pek tabiidir.

Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinin bütün sınıflarında projeksiyon aleti ve bilgisayar bulunmaktadır. Bu sayede derslerde sunulardan, videolardan, kısa filmlerden, şarkılardan, resimlerden, karikatürlerden, oyunlardan rahatlıkla yararlanılmaktadır. Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinin sınıflarında YETEM tarafından hazırlanarak gönderilmiş dil öğretim afişleri de asılıdır. Ayrıca ünitelerde yer alan kelimeler kitapların sonunda dizin şeklinde verilmektedir. Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde Türkçe öğretilirken okutmanlar tarafından hazırlanan sunular, resimler, grafikler, karikatürler, gazete yazıları, internet haberleri, şarkılar, hikâyeler ve oyunlar da materyal olarak kullanılmaktadır. Materyallerin dört temel dil becerisini ve bunların yanında dil bilgisini geliştirecek nitelikte olmasına dikkat edilmektedir. "Dil öğretimi kültür öğretimidir" düşüncesiyle, hazırlanan materyallerin Türk kültürünü yansımasına büyük önem verilmektedir.

d. Kur Düzeni:

Genelde bütün Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde, özelde ise Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde kolaydan zora, basitten karmaşığa, genelden özele, bilinenden bilinmeye doğru sarmal yapıda dil öğretimi kullanılmaktadır. Yani daha önce öğrenilen bilgilerin üzerine yenileri inşa edilmektedir. Bunu yaparken de eski öğrenilen bilgiler sürekli tekrar edilmektedir.

Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde Avrupa Konseyi Ortak Dil Kriterleri ve dil seviyeleri göz önünde bulundurularak kur düzenleri planlanmaktadır. Kur düzenlerinde dört temel dil becerisinden okuma, dinleme, konuşma ve yazma eğitimi yapılmaktadır. Bu beceriler bir bütün olarak ele alınmaktadır ve bir gruba sadece bir okutman girmektedir. Dil becerinden herhangi birine ağırlık verilmemekte ve tüm becerilere eşit zaman ayrılmaktadır. Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde bir kurun süresi 72 saattir. Kur sonunda yapılan sınavlarda başarılı olan öğrenciler bir sonraki kura devam etmektedir.

Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde kurslar haftada 6, 8, 10, 12, 16 veya 20 saat olarak düzenlenmektedir. Kosova Yunus Emre Türk kültür merkezlerindeki haftalık ders sayısı/saati ve kur düzeni şöyledir:

Tablo 1: Haftalık Ders Sayısı/Saati:

Haftalık Ders Saati	Hafta Sayısı	Toplam Ders Saati
20	7	140
Haftalık Ders Saati	Hafta Sayısı	Toplam Ders Saati
16	6	144
Haftalık Ders Saati	Hafta Sayısı	Toplam Ders Saati
12	6	72
Haftalık Ders Saati	Hafta Sayısı	Toplam Ders Saati
10	7	70
Haftalık Ders Saati	Hafta Sayısı	Toplam Ders Saati
8	9	72
Haftalık Ders Saati	Hafta Sayısı	Toplam Ders Saati
6	6	36

Tablo 2: Türkçe Kurslarındaki Kur Düzeni:

A1 Temel Düzey	72 Saat + 72 Saat	144 Saat
A2 Temel Düzey	72 Saat + 72 Saat	144 Saat
B1 Orta Düzey	72 Saat + 72 Saat + 72 Saat + 72 Saat	288 Saat
B2 Orta Düzey	72 Saat + 72 Saat	144 Saat
C1 İleri Düzey	72 Saat + 72 Saat	144 Saat

Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerindeki kur düzeni, Türkçe öğrenmek isteyen öğrencilerin ilgileri, beklentileri ve ihtiyaçları dikkate alınarak ayarlanmaktadır. Daha önceden biraz Türkçe bilen kursiyerler için "Seviye Tespit Sınavı" yapılarak hangi seviyeden kursa başlayacağı belirlendikten sonra derslere başlanmaktadır. Kuruların başlayacağı tarih bir önceki yıldan akademik takvimle belirlenmekte ve bu çerçevede kurs duyuru ve tanıtım çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca ders saatlerinin dışında öğrencilerin konuşmalarına katkı sağlamak amacıyla çeşitli faaliyetler düzenlenmektedir.

e. Eğitimcilerin Eğitimi:

Kosova'da Yabancılara Türkçe Öğretimi büyük ölçüde Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri tarafından yürütülür. Ancak bu hususta çalışan başka kurumlar/kuruluşlar ve özel kurslar da vardır. Yunus Emre Türk Kültür Merkezi, asli görevinin dışında, anadili olarak Türkçe eğitimine de çeşitli katkılar sunmaktadır.

Anavatanından uzak topraklarda ana dili etiyimi yapmak oldukça zordur. Birçok sorunla karşılaşılır. Bu sıkıntıları aşmanın başlıca yollarından bir tanesi de eğitimcileri eğitmektir. Türkiye'de her yıl uzmanları tarafında yapılan temel eğitim ve izmet içi kurslar, gerektiğinde seminer, toplantı ve kurslarla devam evam ettirmektedir. Kosova'da Türkçe anadilde eğitim yapan öğretmenlerin eğitilmesi, yeni gelişmelerden haberdar edilmesi de Türkçe eğitimi için son derece önemlidir.

Bu amaçla ilgili kurum ve kuruluşların isteği ve talebi doğrultusunda, Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri tarafından zaman zaman "Eğitimcilerin Eğitimi" seminerleri yapılmaktadır. Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri açıldığı tarihten buyana iki kez "Eğitimcilerin Eğitimi" seminerine ev sahipliği yapar. Bu seminerlerden ilki 10-11 Nisan 2012 tarihlerinde Priştine ve Prizren'de gerçekleşir. Diğeri ise 23-24 Kasım 2013 tarihinde Priştine'de gerçekleşir. Bu seminere Kosova'da Türkçe anadilde eğitim veren öğretmenlerin yanında emekli öğretmenler de katılır. Yaklaşık 340 öğretmenin katıldığı seminerler, Yunus Emre Enstitüsü Başkan Yardımcısı Dr. Şaban Çobanoğlu, Yunus Emre Enstitüsü YETEM Müdürü Yrd. Doç. Dr. Erol Barın ve Yunus Emre Enstitüsü Sınav Merkezi Müdürü Yrd. Doç. Dr. Cihan Özdemir tarafından verilir. Programa katılanlar sertifika almaya hak kazanır.

f. Sınavlar:

Kosova'daki Yunus Emre Türk Merkezlerinde Avrupa Dil Portfolyosuna dikkate alınarak hazırlanmış kur, sertifika, seviye tespit ve Türkçe Yeterlilik sınavları yapılmaktadır. Kur ve sertifika sınavları ilgili kurun seviyesine uygun olarak kültür merkezlerindeki okutmanlar tarafından hazırlanmaktadır. Kur ve sertifika sınavları hazırlandıktan sonra Yunus Emre Enstitüsü Sınav Merkezine gönderilmektedir. Sınav Merkezi'ndeki uzmanlar tarafından incelenen ve varsa düzeltmeleri ve eklemeleri yapılan sınavlar uygulamaya hazır hâle gelmektedir.

Kur ve sertifika sınavları okuma, dinleme, yazma sözlü anlatım ve karşılıklı konuşma bölümlerinden oluşmaktadır. Okuma, dinleme ve yazma bölümü 25, sözlü anlatım 10, karşılıklı konuşma ise 15 puandan oluşmaktadır. Birden fazla okutmanın olduğu merkezlerde sınavlar iki okutman tarafından birlikte yapılmakta ve böylece tarafsızlık sağlanmaktadır. Sınavlar kültür merkezlerinde eş zamanlı olarak yapılmaktadır. Kurun farklı tarihlerde bitmesi durumunda her sınıf için ayrı ayrı soru hazırlanmaktadır. Öğrencilerin bir dil becerisinde başarılı sayılabilmesi için o beceride %60 başarı sağlaması gerekmektedir. İki ya da daha fazla beceriden başarısız olan adayın sınavı başarısız sayılmakta ve kursiyere kur tekrarı yaptırılmaktadır. Bir beceriden başarısız olan kursiyerler ise tekrar o beceriden sınava alınmaktadır.

Kosova'daki Yunus Emre Türk Merkezlerinde yapılan bir diğeri sınav türü ise Seviye Tespit

Sınavı (STS)'dir. Bu sınavla Türkçe öğrenmek isteyen adayın, hangi seviyeden Türkçe öğrenmeye başlayacağı tespit edilir. Bu sınav üç aşamada gerçekleştirilmektedir. Birinci aşamada adaylara, okuma-anlama seviyelerini belirlemeye yönelik olarak 60 soru yöneltilmektedir. Bu 60 soru, kur düzeni düşünülerek 5 ayrı küme halinde hazırlanmaktadır. Her 12 sorudan 8 ya da daha fazla soruyu doğru yanıtlayan aday o kurun okuma-anlama becerisinde başarılı kabul edilir. Örneğin ilk 12 sorudan 8 ya da daha fazla doğru yanıtı bulunan öğrenci A1'de, ikinci 12 sorudan 8 ya da daha fazla doğru yanıtı bulunan öğrenci A2'de, üçüncü 12 sorudan 8 ya da daha fazla doğru yanıtı bulunan öğrenci B1'de, dördüncü 12 sorudan 8 ya da daha fazla doğru yanıtı bulunan öğrenci B2'de son 12 soruda 8 ya da daha fazla doğru yanıtı bulunan öğrenci ise C1'de okuma-anlama becerileri bakımından başarılı sayılır. Adaylara okuma sınavında başarılı olduğu kurun yazma sınavı yapılarak sınavın ikinci aşaması tamamlanır.

Yazılı anlatım bölümünde adaya iki soru yöneltilmektedir. Aday bu sorulardan bir tanesini seçerek yanıtlamaktadır. Okuma-anlama bölümünün ardından yazma sınavından da başarılı olan adaylar sınavın son bölümü olan üçüncü aşamaya geçmeyi hak kazanırlar.

Yazılı anlatım bölümünde olduğu gibi sözlü anlatım bölümünde de iki soru bulunmaktadır. Sınavı uygulayan okutman tarafından bu sorular adaylara yöneltilmektedir. Okutman gerek duyarsa adayın konuşma seviyesini daha iyi anlamak için adaya farklı sorular da sorabilmektedir. STS'nin okuma-anlama bölümü için 90, yazılı anlatım bölümü için 30, sözlü anlatım bölümü için ise 10 dakika verilerek sınav toplam 130 dakikada tamamlanmaktadır.

Kosova'daki Yunus Emre Türk Merkezlerinde yapılan bir diğer sınav ise TYS'dir. "Türkçe Yeterlilik Sınavı (TYS), Türkçenin uluslararası geçerliğe sahip standart bir sınava kavuşması ve yabancı öğrenci kabulünü kolaylaştıran politikalara destek olunması amacıyla, Türkçeyi yabancı ya da anadil olarak öğrenen bireylerin dil yeterliliklerini ölçmek üzere Yunus Emre Enstitüsü Sınav Merkezi tarafından Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Metni'ne göre geliştirilen bir yeterlilik sınavıdır"⁴

Bu sınav önemli bir boşluğu doldurmuştur. Türkiye'de üniversite okumaya ve Türkçeye olan ilgi gün geçtikçe artmaktadır. Kosova'da yabancılara Türkçe eğitiminin yanı sıra, bölgede yaşayan Türklerin anadili olarak Türkçe eğitimi yaptıkları da bilinmektedir. Bu sebeple 2013 Mayıs ayı içerisinde yapılan sınav Kosova'da yoğun ilgi görmüştür. Priştine ve Prizren Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde gerçekleşen sınava 173 kişi katılmıştır. TYS'de adaylar okuma, dinleme, yazma ve konuşma becerilerinden sınava alınmıştır. Sınav iki oturumda gerçekleşmiştir. Birinci oturumda okuma, dinleme ve yazma, ikinci oturumda konuşma sorularıyla yer almıştır. Bu sınavlar ile Kosova'da 63 aday başarılı olarak Türkçe Yeterlilik Belgesini almayı hak kazanmıştır.⁵

Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri yukarıda adı geçen sınavların dışında, Türkiye'de okumak isteyen öğrenciler için yapılan Yabancı Öğrenci Sınavlarına da ev sahipliği yaparak sınavların uygun koşullarda yapılmasına katkı sağlamıştır. 2013 yılında ilk kez İstanbul Üniversitesi ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nin yaptıkları Yabancı Öğrenci Sınavları bu kabildendir.

3. Sonuç ve Öneriler:

2011 yılında Kültür-eğitim antlaşmaları çerçevesinde, karşılıklılık esasına dayalı olarak yabancılara Türkçe öğretmek amacıyla kurulan Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri, Türkçe eğitim faaliyetlerini Avrupa Dil Portfolyosunun belirlemiş olduğu kriterlere göre yapılmaktadır. Bu çalışmada adı geçen merkezin Türkçe öğretimi faaliyeti üzerinde durulmuştur. Konunun daha iyi anlaşılabilmesi için tespitlerimizi maddeler halinde vermeyi uygun buluyoruz:

1. Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde bir akademik dönemde ortalama 250 kişi Türkçe öğrenmektedir.
2. Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde sekizi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak üzere yirmi üç personel görev yapmaktadır.

⁴ <http://yee.org.tr/turkiye/tr/turkce-yeterlilik-sinavi>

⁵ Bu bilgiler Priştine, Prizren Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri Müdürlüklerinden alınmıştır.

3. Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezleri Türkçe Eğitim ve Öğretim Merkezi (YETEM) tarafından belirlenmiş olan standartlara uygun olarak Türkçe eğitimi yapılmaktadır.
4. Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde 2013 Eylül dönemi itibariyle A1 ve A2 gruplarında "Yunus Emre Türkçe Öğretim Seti" kullanılmaya başlanmıştır.
5. Kosova'daki Yunus Emre Türk Kültür Merkezlerinde Türkçe öğretilirken sunular, resimler, grafikler, karikatürler, gazete yazıları, internet haberleri, şarkılar, hikâyeler ve oyunlar da materyal olarak kullanılmaktadır.
6. Kursiyerlerin Türkçe öğrenmek istemelerinin nedenleri arasında kursiyerlerin lisans, yüksek lisans ya da doktora eğitimlerini Türkiye'de almak istemeleri, Türkiye ile Kosova'nın gittikçe artan ticaret hacmi, Türk dizilerini takip edilmesi, Türkiye ile akrabalık münasebetleri ve coğrafi konumu gösterilebilir.
7. Kosova'daki Yunus Emre Türk Merkezlerinde Avrupa Dil Portfolyosuna dikkate alınarak hazırlanmış kur, sertifika, seviye tespit ve Türkçe Yeterlilik sınavları yapılmaktadır.

Sonuç olarak, dünyada siyasi ve ekonomik olarak gücü gittikçe artan Türkiye, çevresiyle bilhassa eski Osmanlı coğrafyasında bulunan devletlerle münasebetlerini sıkılaştırmaya başlar. Buralarda doğan sorunlara müdahale etmek, bilhassa Türk soylu vatandaşları korumak amacıyla dünya ile ortak çabalar içerisine girer. Yeni stratejik dengeler, Türkiye'nin önemini artırırken, Türkçe eğitimi alanında da Yunus Emre Enstitüsü'ne önemli görevler yükler. Umarız, Yunus Emrenin adı, hoşgörü ve şiirlerinde şakırdayan Türk dili bu kapıya gelen herkesin gönlünde çiçek açar.

KAYNAKÇA

1. ÇELEBİ, M.Durmuş-KORO Bedrettin, XX. Yüzyılda Kosova'da Türkçe Öğretim Programlarının Uygulanması, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 32, s.137, ? 2012.
2. ÖZBAY, Murat, Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri 1, Öncü Kitap, Ankara 2009.
3. <http://yee.org.tr/turkiye/tr/yetem/yetem-1>
4. <http://yee.org.tr/turkiye/tr/turkce-yeterlik-sinavi>